HebrewBooks.org © Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

מאי נאו דרבי סבר משום אוירא. גזרו עליה ואילו הכא כיון דנכנס [ו]בחויר מלמעלה כשהן פתוחין או דרך פתחים הוי טמא שהרי נכנס לאויר ארץ העמים: **ור' יוסי בר' יהודה סבר משום גושא.** ולא משום אוירא וכיון דקרקעית שידה תיבה ומגדל מפסיק בינו לבין הגושא הוי טהור: **לא דכולי עלמא [ז]משום גושא.** אבל הכא בהא קמיפלגי דרבי דטמא קסבר אהל זרוק נאו שמיה אהל ולא הוי הפסק וכמאן דמהלך ממש על גבי קרקע דמי ור' יוסי בר' יהודה סבר דשמיה אהל: **והתניא ר' יוסי בר' יהודה אומר תיבה שהיא מלאה כלים וזרקה על גבי המת [ג]נאהל טמאה.** וכל הכלים שבתוכה. אלמא קסבר דאהל זרוק נאו שמיה אהל ולא הוי מפסיק כלל: **ואם היתה מונחת טהורה.** דכיון דמונחת הויא לה כאהל קבוע ומצלת בפני הטומאה ולא הוי כאהל זרוק: **אלא דכולי עלמא משום אוירא.** והיינו טעמא דמטהר ר' יוסי בר' יהודה משום דקסבר כי נכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל מילתא דלא שכיחא הוא ומילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה רבנן: **והתניא.** דמסייעא ליה: **הנכנס לו' בקרון ובספינה ובאיסקריא.** כלומר בספינה גדולה שיש בה איסקריא וקרי לה הכי על שם איסקריא שבה דהיינו תורן וקרוי א[ז] מש"ט בלע"ז. משום דמילתא דשכיחא גזרו בה רבנן והא [ח] מתני' ר' יוסי בר' יהודה היא: **ואינבעית אימא.** דס"ע משום גושא ולכ"ע נמי אהל זרוק שמיה אהל והאי דקא מטמא [ט] הכא משום דקסבר גזירה שמא יוציא ראשו ורובו חוץ משידה תיבה ומגדל ור' יוסי לא גזר: [י]**והתניא.** דמסייעא ב[ב] ליה דר' יוסי אינו מטמא עד שיוציא ראשו ורובו. [יא]והא דתני ר' יוסי בר"י לעיל זרק תיבה מלאה כלים על פני המת טמאה לאו משום דקסבר אהל זרוק לאו שמיה אהל אלא כיון דזורקה קא [יב]מפיק לה מתורת אהל ומשוי לה תורת כלי ולעולם קסבר אהל זרוק שמיה אהל [ג] דקתני בסיפא ואם היתה מונחת טהורה אע"ג דאורחיה דמטלטל לה: **אמר רב חסדא לא שנו.** דימי חלוטו אין עולין לו מן המנין: **אלא בנזירות מועטת.** (ג) [יג]בזמן שקבל עליו נזירות שלשים יום [ונצטרע] כשעשה מהן עשרה ימים ונחלט שאין הללו ימים עולין לו מן המנין אפילו אמר אומר עולין לו לא יסתיירו לו כדי גידול שיער לאחר תגלחות של נרעת: **אבל בנזירות מרובה.** שקיבל עליו מאה יום ונצטרע בתוך ימי נזירותו עד שלא עברו ל' יום ונתגלח בשתי תגלחות של נרעת הואיל ועדיין [יד]נשתיירו שם ל' יום כדי גידול שיער אף ימי חלוטו עולין לו מן המנין ואינו צריך לשמור אלא ל' יום כדי גידול שיער טהרה לנזירות לאחר תגלחות של נרעתו: **מתיב רב שרביה.** מי מצית דייקת למתני' דבנזירות מועטת קאי והא קתני מתחיל ומונה מיד ואינו סותר את הקודמין וכאילו נזירות קאי אילימא בנזירות מועטת של שלשים יום ומי מצית אמרת דאינו סותר את הקודמין: **והא בעי גידול שיער.** לאחר [כ]תגלחתו מן הנרעת וליכא דאין גידול שיער פחות משלשים יום: אלא דנקל הוא להוציא בקרון ובספינה וההוא דמייתי בפ' בכל מערבין (עירובין ל:) ובמס' חגיגה (דף כה.) מהתם ברייתא דהנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל דפליגי ר' יוסי בר"י ורבי בהאל זרוק אי שמיה אהל אי לא היינו במאי[ז] דבעי למימר בשינויא קמא דפליגי בהאל זרוק אבל [ד] שינוייא [בתרא] ליכנס בארץ העמים לא פליגי בהאל זרוק אבל לגבי מת הוא דפליגי בה לתנא ואם היתה מונחת בו[ח] טהורה דאהל זרוק שמיה אהל והתם ר' יוסי בר"י (ו) אבל רבי מטמא דאהל זרוק לא שמיה אהל: **ומתחיל** ומונה מיד. כשנטהר מונה ה[ט] [למקום][ט] שהפסיק בתחילת נרעתו דימי נרעתו לא עלו לו מן המנין: **אמר רב חסדא לא שנו.** דימי ספרו וימי גמרו אין עולים לו למנין נזירותו אלא בנזירות מועטת של ל' יום ונצטרע בנתיים ולאחר שנתרפא וגילח לסוף ימי גמרו וכשגילח[יא] שנית אחר ימי ספרו אז ודאי אינו יכול לגלח לסוף ל' מתחילת ימי נזירותו ויהיו ימי נרעתו ממנין שהרי אין גידול שיער פחות מל' יום וצריך למנות ל' יום לנזירותו משנתרפא ומספר[יב]: **אבל בנזירות מרובה.** שנדר כל כך ימים שאחר ימי נרעתו איכא ל' יום אחר שגילח תגלחת שנית לנרעתו דשפיר איכא כדי גידול שער מסלק נמי סלקי ליה: **מתיב** רב שרביא מתחיל ומונה מיד ואינו מבטל הקודמים. אומר ר"י דהיינו מתני' בודאי (לף) ט[לף] כי החליף הלשון: **אילימא** בנזירות מועטת הא בעי גידול שיער. ומאי קאמר אינו מבטל הקודמים והלא על כרחיה יסתור קודמין: [ו]אלא לאו בנזירות מרובה וקתני מתחיל ומונה מיד. דשמעינן מתחיל ומונה לאחר ימי ספרו אלמא ימי ספרו אין עולין: [ז] הוא מותיב לה והוא מפרק לה בנזירות בת חמשים יום איירי והיינו נזירות מועטת כרב[יב] חסדא וה"ק לא שנו אלא נזירות מועטת (אי) שאין לו לעשות רק ימי נזירות מועטת [ח] כתחילת[יג] ימי נרעתו כגון דיתיב[יד] עשרים בנזירות ואיתילד ביה נרעת דמגלח בנרעתו והדר יתיב שלשים ימים בנזיר: דהא אית ליה גידול שיער. כלומר ובכה"ג דין הוא שלא יעלו ימי נרעתו כל עיקר ודין הוא שלא יבטל הקודמין שאם ימי גמרו וימי חלוטו[טו] יעלו לנזירות שבעה ימים או ארבע (או) עשר ימים כפי מה שיעלו צריך הוא להוסיף על הנדר כדי שיהא שם גידול שיער ובכי האי גוונא איירי מתניתין ונזירות בת חמשים לאו דווקא דהוא הדין לנזירות בת ארבעים היכא

לימא כתנאי. אי משום אוירא אי משום גושא[ט]: ור' יוסי בר' יהודה מטהר. דסבר משום גושא דכיון[ו] שהוא בשידה ואהל זרוק שמיה אהל טהור: **והתניא.** בת"כ זרק תיבה מלאה כלים על פני המת טמאה דהוי אהל זרוק ולא שמיה אהל: ואם היתה מונחת. שעומדת במקום אחד טהורה כיון דאינה זזה ממקומה השתא הוי אהל קבוע אלמא דאהל זרוק לא שמיה אהל לר' יוסי בר"י אבל אם פליגי באוירא וגושא לא קשיא ליה מידי מהן ברייתא דאיכא לאוקמא לפלוגתייהו בשידה תיבה המונחת ואפ"ה א"ר מטמא משום אוירא אבל השתא דפליגי באהל זרוק לא מתוקמא פלוגתייהו במונחת דא"ר רבי לא הוה מטמא דאהל מעליא הוא ומשני דכ"ע משום אוירא ואהל זרוק לא שמיה אהל לר' יוסי בר' יהודה ואפ"ה משום דלא שכיחא ליכנס בשידה תיבה ומגדל לא גזרו לר' יוסי והתניא בניחותא וכו' פירוש אחר לא דכ"ע משום גושא מר סבר אהל זרוק שנכנס בשידה שבהמה או אדם מוליכים אותו שמיה אהל לאוץ ולהפסיק ול"ל דעדיף מטלית המנפנפת דתנן במס' אהלות (פ"ח מ"ה) דאין חוצין בפני הטומאה ואין מביאין והיינו טעמא דהכא עדיף משום דרגלי האדם או הבהמה הנושאים אותה בשידה והתיבה נוגעים בארץ אבל הטלית מנפנפת בחוץ ומר סבר אהל זרוק לא שמיה אהל והיינו דאמר והתניא בניחותא וכן בפירוש ר"ח[2]: ר' יוסי בר' יהודה אומר תיבה שהיא מלאה כלים וזרקה על פני המת טמאה. דדמיא לטלית המנפנפת דאזלה כולה באוירא: ואם היתה מונחת. על גבי בהמה או אדם הנושאים אותה טהורה דאהל זרוק הא"ג דרגלי הבהמה הנושאים בארץ שמיה אהל לאוץ בפני הטומאה:

ה"ג **ואי** בעית אימא דכ"ע משום אוירא גזרו וטעמא דר' יוסי בר' יהודה דמטהר [ט] אף כי נמי גזרו על אוירא היינו בעומד על הגשר של ארץ העמים או נכנס בקרון ובספינה דשכיחי להלך אבל בשידה תיבה ומגדל לא שכיח לא גזרו ורבי סבר אע"ג דלא שכיח גזרו: והתניא. בניחותא הנכנס בארץ העמים בשידה תיבה ומגדל טהור בקרון ובספינה ובאסקריא גוט"א בלע"ז [ג] משוט[3] הספינה וכדאמר בעלמא (תענית דף כא.) אילפא אלא נפשיה באסקריא דמכותא אלמא אף לר' יוסי בר"י דמטהר בשידה תיבה ומגדל מודה בקרון ובספינה דטמא משום[4] אוירא גזרו: ואב"א הכא שמא יוציא ראשו ורובו לשם ולכ"ע משום גושא גזרו ושידה תיבה ומגדל דמטהר ר' יוסי בר"י משום דסבר אהל זרוק שמיה אהל ולא גזר שמא יוציא ראשו ורובו לאוץ דאין פתח שידה תיבה ומגדל נוחה ליכנס ולהוציא ואין נקל כל כך להוציא ראשו אבל בקרון ובספינה טמטמא משום דגזר שמא יוציא ראשו ורובו לאוץ בקרון ובספינה[5] ואהל על הגושא כי נקל להוציא ראשו ורובו מספינה וקרון ורבי דמטמא אפי' בשידה תיבה ומגדל גזר[6] אפי' בהנך דלמא יוציא ראשו ורובו לאוץ: **והתניא** בניחותא הנכנס לארץ העמים בשידה תיבה ומגדל טהור עד שיוציא ראשו ורובו. מכלל דבקרון ובספינה טמא אע"פ שלא הוציא ראשו ורובו כל כשיתרפא מצרעתו צריך לגלח לצרעתו ואחר אותה תגלחת צריך להנהג נזירות עד שיהא שערו ראוי לתגלחת דאין גידול שער פחות מל' יום אבל בנזיר מרובה שאחר ימי צרעתו נשארו עדיין ל' יום מנזיר דאיכא גידול שער מיסלק נמי סלקי ליה: מתיב רב שרביא מתחיל ומונה מיד ואינו מבטל את הקודמים היינו מתני' אלא שהביאה בהפך ואי בנזירות מועטת של ל' יום היכי קאמר דאינו סותר את הקודמים הא בעי גידול

סה א ב מיי' פי"ח מהל' טומאת מת הלכה ה:

נוסחת הריב"ן

[ו] לאויר: [ב] בכרי: [ג] דמת טמאה: [ד] משנו בלע"ז ומשוס: [ה] מטמא רבי הכא: [ז] (והתניא וכו' ורוכזו) לימא בכ"ר: [ז] והא דתני לעיל: [ח] מסקנא לה כו' ומשני לה כלי לעניל קסבר כו' וכדקתני סיפא ואם: [ט] מועטת שקבל עליו כו' ל' יום דמשמע כשעשה כו' שאין ימים הללו עולין כו' אתה אומר שיהו עולין: [י] משמיירים שם כו': גידול שיער לנזירות טהרה לאחר: [כ] ימי תגלחתו:

לעזי רש"י

מש"ט. תורן.

פי' הרא"ש

לא דכ"ע משום גושא ורבי דמטמא סבר דאוהל זרוק. פי' המטלטל ע"י אדם או בהמה הנושאים אותו לאו שמיה אהל לחוץ בפני הטומאה ומר סבר שמיה אהל ועדיף מטלית המנפנפת ולא שמיה אהל ואם היתה מונחת טהורה פי' מונחת ע"ג בהמה או אדם הנושאים אותה דאוהל זרוק שמיה אהל: ה"ג ואיבעי' אימא דכ"ע משום אוירא ולהכי מטמא [רבי] ר"י בר יהודה סבר דבעומד על הגשר או הנכנס לה בקרון או בספינה הוא דגזרו על אוירא אבל בשידה תיבה ומגדל לא גזור: והתניא בניחותא ומייתי סייעתא דאיכא מאן דמטמא בקרון ובספינה ומטהר בשידה תיבה ומגדל משום מילתא דלא שכיחא הוא: ואבע"א דכ"ע משום גושא. פי' הא דמפליג האי תנא בין שידה תיבה ומגדל לקרון וספינה לאו כדקאמרת דכ"ע משום אוירא והא דמטהר בשידה תיבה ומגדל משו' דמילתא דלא שכיחא לא גזרו רבנן. אלא כ"ע משום גושא והא דמטהר ר"י בר יהודה בשידה תיבה [ומגדל] משום דאוהל זרוק שמיה אהל כדתרצי' לפלוגתייהו לעיל וקרון או ספינה דמטמא משום דגזר שמא יוציא ראשו ורובו לחוץ ויאהיל על הגוש אבל בשידה תיבה ומגדל אין נקל כ"כ לפתוח הדלת להוציא ראשו. והתניא בניחותא הנכנס וכו' טהור עד שיוציא ראשו ורובו לשם אלמא הא דמטמא בקרון או בספינה משום דגזרינן שמא יוציא ראשו ורובו: אמר רב חסדא לא שנו הא דימי גמרו וימי ספרו אין עולין לו לימי נזירותו אלא בנזיר מועטת. שנזר ל' יום ונצטרע משום

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה הנכנס וכו' והא מתניתא רבי יוסי: (ב) ד"ה והתניא וכו' שמיה אהל והיינו דקתני בסיפא: (ג) ד"ה אלא בנזירות מועטת סתם נזירות או בזמן שקבל וכו' ונחלט שאין ימים הללו עולין: (ד) תוספות ד"ה לימא דכ"ע משום גושא לא שמיה אהל ומר סבר כיון דמטמא דאהל זרוק לא שמיה אהל ורבי יוסי בר' יהודה מטהר דסבר דכיון ל"ל ותיבות משום גושא ממחק: (ה) ד"ה ה"ג ואי וכו' דמטהר סבר אף כי נמי וכו' הנכנס לארץ העמים וכו' דטמא דמשום וכו' תיבה ומגדל סבר גזרו אפי' כל"ל והד"ל עם ד"ה והתניא וכו' היינו למאי דבעי וכו' בהאל זרוק אבל להני שינויי בתרא דארץ העמים לא וכו' היתה מונחת טהורה כל"ל ותיבת בו ממחק: (ו) בא"ד רבי יוסי בר"י היא אבל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה הנכנס וכו' דהיינו מוזן וקרוי מש"ט כל"ל: ב] ד"ה והתניא דמסייעא ליה. תיבת ליה ממחק: ג] תוד"ה ה"ג וכו' משוט הספינה. תיבת משוט וה' הספינה ממחק וי"ב שוט כל"ל. אא"מ ויעו"ש בפירושו: ד] ד"ה והתניא כו' שיוייא בתרא ליכנס תא"מ וי"ב לתני שיוייא כל"ל. אא"מ: ה] ד"ה ומתחיל וכו' למקום שהפסיק בתחילת ג' מיתות אלו למקום שהפסיק בתחילת ממחק וי"ב מה שהפסיק לנרעתו. אא"מ: ו] ד"ה אילימא וכו' אין עולין. כאן הם עולין ואפ"ש מה"ד הוא מותיב לה וכו': ז] בא"ד והיינו מזירות מועטת דרב חסדא וכו' כבתחילת. תיבת כבתחילת ממחק וי"ב כשהתחילה:

הגהות התוספות

1. ל"ל וכיון. 2. ל"ל וכ"פ ר"ח. 3. ל"ל שם, ור"ל דהספינה נקראת ע"ש האיסקריא. 4. ל"ל דמשום. 5. נד"ל ממון לקרון ולספינה. 6. ל"ל סבר דגזרו. 7. ל"ל כמאי. 8. תיבת בו ממחק. 9. ל"ל ממקום. 10. ל"ל כשגילח. 11. ל"ל וסיפר. 12. ל"ל דרב. 13. ל"ל בתחילת. 14. ל"ל כגון דמר חמישים ויתיב. 15. ל"ל קפיצו.

מוסף רש"י

הנכנס לארץ העמים. לארץ העמים ממעלה בהאהל, בשידה. מרכבת נשיס עגלה שמיה כקופסא (עירובין ל:) ונושאים אותה בחוץ (גיטין ח:) ומגדל, משטי"ל (עירובין ל:).

מסורת הש"ס: (ח) עירובין ל: חגיגה כה. גיטין ח:, ב) [עירובין סג: וש"נ], ג) [תוספתא דאהלות פי"א], ד) [לעיל נד.], ה) גירסת א"מ, ו) שייך לע"ב,

הגהות הב"ח

(ט) רש"י ד"ה הנכנס וכו' והא מתניתא רבי יוסי: (ב) ד"ה והתניא וכו' שמיה אהל והיינו דקתני בסיפא: (ג) ד"ה אלא בנזירות מועטת סתם נזירות או בזמן שקבל וכו' ונחלט שאין ימים הללו עולין: (ד) תוספות ד"ה לימא דכ"ע משום גושא וכו' אי משום גושא לא שמיה אהל ומר סבר כיון דמטמא דאהל זרוק לא שמיה אהל ורבי יוסי בר' יהודה מטהר דסבר דכיון ל"ל ותיבות משום גושא ממחק: (ה) ד"ה ה"ג ואי וכו' דמטהר סבר אף כי נמי וכו' הנכנס לארץ העמים וכו' דטמא דמשום וכו' תיבה ומגדל סבר גזרו אפי' כל"ל והד"ל עם ד"ה והתניא וכו' היינו למאי דבעי וכו' בהאל זרוק אבל להני שינויי בתרא דארץ העמים לא וכו' היתה מונחת טהורה כל"ל ותיבת בו ממחק: (ו) בא"ד רבי יוסי בר"י היא אבל:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] רש"י ד"ה הנכנס וכו' דהיינו מוזן וקרוי מש"ט כל"ל: ב] ד"ה והתניא דמסייעא ליה. תיבת ליה ממחק: ג] תוד"ה ה"ג וכו' משוט הספינה. תיבת משוט וה' הספינה ממחק וי"ב שוט כל"ל. אא"מ ויעו"ש בפירושו: ד] ד"ה והתניא כו' שיוייא בתרא ליכנס תא"מ וי"ב לתני שיוייא כל"ל. אא"מ: ה] ד"ה ומתחיל וכו' למקום שהפסיק בתחילת ג' מיתות אלו למקום שהפסיק בתחילת ממחק וי"ב מה שהפסיק לנרעתו. אא"מ: ו] ד"ה אילימא וכו' אין עולין. כאן הם עולין ואפ"ש מה"ד הוא מותיב לה וכו': ז] בא"ד והיינו מזירות מועטת דרב חסדא וכו' כבתחילת. תיבת כבתחילת ממחק וי"ב כשהתחילה:

הגהות התוספות

1. ל"ל וכיון. 2. ל"ל וכ"פ ר"ח. 3. ל"ל שם, ור"ל דהספינה נקראת ע"ש האיסקריא. 4. ל"ל דמשום. 5. נד"ל ממון לקרון ולספינה. 6. ל"ל סבר דגזרו. 7. ל"ל כמאי. 8. תיבת בו ממחק. 9. ל"ל ממקום. 10. ל"ל כשגילח. 11. ל"ל וסיפר. 12. ל"ל דרב. 13. ל"ל בתחילת. 14. ל"ל כגון דמר חמישים ויתיב. 15. ל"ל קפיצו.

מוסף רש"י

הנכנס לארץ העמים. לארץ העמים ממעלה בהאהל, בשידה. מרכבת נשיס עגלה שמיה כקופסא (עירובין ל:) ונושאים אותה בחוץ (גיטין ח:) ומגדל, משטי"ל (עירובין ל:).